

samlingen. Jeg forstaaer det saaledes, naar han ikke kan udtrykke sig anderledes bestemt, og jeg troer derfor, at jeg vedblivende bør tilraade det høitærede Thing at antage det af mig stillede Forslag.

Ottefen: Jeg kan ikke nægte, at ogsaa mit Haab blev noget svækket ved den høitærede Cultusministers Udtalelse, da han sagde, at alt Haab var ikke udsuffet; men jeg har dog endnu beholdt saa meget Haab tilbage, at det vil kunne skee. Jeg kan ikke glemme den Udtalelse, som skete ifjor, da den daværende Cultusminister lovede, at, om han end gif af, saa vilde det være muligt for vedkommende Cultusminister at fremkomme med det inden Finantsaarets Udlob, saaledes, at de bevilgede Penge kunde blive brugte. Jeg gjorde dengang opmærksom paa, at det, som var mig meest ubehageligt, det var den Strid, der herskede, om det skulde være 10, 5 eller 2000 Rbd., og som jeg nødvendig vilde, at vi skulde komme tilbage paa, og derfor glædede jeg mig ved, at Ministeren sagde, det kunde skee, inden dette Finantsaar var udlobet, som vi nu ere komne ud af. Dette er nu ikke skeet; men jeg vilde dog haabe, at det kunde skee i dette Finantsaar. Jeg kan ikke være enig med den ærede Forslagsstiller i at troe, at der ikke skulde komme Noget ud af det, naar vi bevilgede 5000 Rbd.; man maa dog først begynde derpaa; hvorledes det vil blive, derom har jeg ikke meget sangvinste Forhaabninger; men, da det nu er antaget i Ministeriet, at en saadan Forsamling burde gaae forud for en saadan Ordning af Kirkens Forhold, som der er tilfagt i Grundloven, saa kan jeg ikke Andet end ønske, at Saadant bliver paabegyndt, for at det om muligt kunde bringes derhen, at Kirkens Forsatning blev ordnet ved Lov. Jeg vilde derfor gjerne ønske, at den ærede Forsamling endnu iaar vilde bevilge 5000 Rbd., saa kunde der maaskee være noget Haab om, at, naar Sagen blev paabegyndt, det da kunde bringes derhen, at Kirken ikke kom til at staae saaledes, som den nu staaer; thi man kan ikke nægte, at ligeoverfor Secterne har den aldeles ikke noget Hold. Det er vist nok, at den endnu staaer under Formen af en Statskirke, men i Virkeligheden veed man dog ikke, hvorledes man staaer, og det er derfor mit

Ønske, at den høitærede Cultusminister vilde tage fat paa Sagen, saaledes, at vi i dette Finantsaar kunde faae en Forsamling, saa var det dog muligt, at man kunde komme ud af det og faae det saaledes ordnet, at man vidste, hvorledes det hænger sammen, lad det være, at det bliver kun Lidet, der kommer ud deraf, saaledes som den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 4de Valgkreds (Grundtvig) har meent. Han har meent, at saalange vi havde 5000 Rbd., fik vi aldeles ikke begyndt paa Sagen; det troer jeg imidlertid ikke. Vel kan man for Diebliffet ikke klage over den Frihed, man har i Folketirken; det er flere Steder uindskrænket Frihed, men der er ogsaa, som Forslagsstilleren har udtalt, noget Bilskaarligt; man kan ikke vide, hvorledes det hænger sammen, og derfor er det ikke muligt at benytte Friheden, saaledes som man kunde ønske at benytte den indenfor Lovens Grændser. Den største Frihed, man kan sige, at man har, det er, at man kan gaae ud fra Folketirken, naar man vil; men det er ikke det, der ønskes af dem, som ere i Folketirken; derfor mener jeg, at man skulde see at begynde paa Sagen og faae den ordnet saaledes, at det kunde blive kundbart, om det var værd at være i Folketirken eller ikke.

Grundtvig: Den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (C. A. Hansen) har hørt lidt feil, naar han meente, at jeg havde sagt, at Kirkens Tilstand for nærværende Tid var saa god, at jeg ikke ønskede, at det skulde blive anderledes; det er langtsaa mine Tanter; men deels bemærkede jeg allerede før, da jeg havde Ordet, at ved Kirkens Tilstand forstaaer jeg Noget, som Loven hverken kan skabe eller forandre, ved Kirkens Forhold derimod, ved en Folketirkes Forhold, som jo er dens Forhold til det borgerlige Selskab og til Regjeringen og det Hele, ja, derved var vist mange Ting, som jeg kunde ønske anderledes, men, som jeg sagde, jeg venter ikke, at de skulle blive det, som jeg virkelig kalder bedre efter min Dverbeviisning, om vi nu fik en Lov derom, enten den saa kom frem uden en saadan foregaaende Forsamling, som her er Tale om, eller ikke. Der hersker nemlig, for at sige det med eet Ord,